

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Videnskabsudvalget

Vedlagt følger høringsnotat vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om radio- og teleterminaludstyr og elektromagnetiske forhold (R&TTE-loven). Lovforslaget implementerer dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/108/EF af 15. december 2004 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elektromagnetisk kompatibilitet og ophævelse af direktiv 89/336/EØF.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Med venlig hilsen

Helge Sander

Høringsnotat vedrørende udkast til lov om ændring af lov om radio- og teleterminaludstyr og elektromagnetiske forhold (R&TTE-loven)

IT- og Telestyrelsen iværksatte den 28. juni 2006 en høring vedrørende udkast til lov om ændring af lov om radio- og teleterminaludstyr og elektromagnetiske forhold (R&TTE-loven). Høringsfristen var den 31. juli 2006.

Dette notat indeholder en opsummering af de modtagne høringssvar og IT- og Telestyrelsens kommentarer hertil.

Baggrund for høringen

Den 31. december 2004 blev det nye EMC-direktiv (Europa-Parlamentets Rådets direktiv 2004/108/EF af 15. december 2004 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elektromagnetisk kompatibilitet og om ophævelse af direktiv 89/336/EØF) offentliggjort i Official Journal.

Ændringslovforslaget vil gennemføre det nye EMC-direktiv i dansk ret. Gennemførelseslovgivningen skal efter direktivet vedtages og offentliggøres af de enkelte medlemsstater senest den 20. januar 2007, og de nye regler skal træde i kraft med virkning fra den 20. juli 2007.

De nye regler indebærer to væsentlige ændringer i forhold til den gældende lov:

- Under lovens anvendelsesområde er medtaget faste anlæg, komponenter og delmontager.
- Proceduren for overensstemmelsesvurdering bliver forenklet, idet der i modsætning til efter den gældende lov er valgfrihed for fabrikanten med hensyn til valg af overensstemmelsesprocedure og med hensyn til, om der skal involveres et bemyndiget organ i overensstemmelsesvurderingen.

Derudover vil der blive mere præcise definitioner på en række områder, dog uden at der sker ændringer i definitionernes materielle indhold. De definitioner, der således er sprogligt præciseret, er

- beskyttelseskrav,
- væsentlige krav, og
- harmoniserede standarder.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Endelig nødvendiggør ændringen i lovens anvendelsesområde – til også at omfatte faste anlæg – omfattende ændringer af betegnelserne på de forskellige kategorier af produkter omfattet af loven. Det betyder bl.a.,

- at begrebet ”udstyr” udgår af loven som samlebetegnelse og erstattes af de for den konkrete bestemmelse relevante produktbetegnelser,
- at ”apparater” erstattes af det mere præcise ”elektriske og elektroniske apparater”, og
- at samlebetegnelsen ”radio- og teleterminaludstyr” opgives og erstattes i det enkelte tilfælde af ”radioudstyr” og/eller ”teleterminaludstyr”.

Oversigt over modtagne hørings svar

Høringsbrevet blev udsendt elektronisk i bred høring til 133 interessenter. IT- og Telestyrelsen har modtaget i alt 26 svar på høringen.

Heraf har 21 høringsparter tilkendegivet, at de ikke har bemærkninger til høringen. Disse 21 høringsparter er:

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Advokatrådet
Beredskabsstyrelsen
Beskæftigelsesministeriet
DA
Danske Regioner
Dansk Industri
Datatilsynet
DMI
DR
Forbrugerrådet
Handelskartellet i Danmark
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Institut for Menneskerettigheder
Kulturministeriet
Landbrugsrådet
Realkreditrådet
Rigspolitichefen
Sonofon A/S
TDC A/S
Transport- og Energiministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet

Fem høringsparter har bemærkninger til høringen. De fem høringsparter er:

Arbejdstilsynet
EDR
Sundhedsstyrelsen
Søfartsstyrelsen
TEKNIQ

De enkelte høringssvar

Arbejdstilsynet finder, at forslaget § 10 er en forbedring af loven, men anbefaler, at § 10 udvides til at omfatte alle typer udstyr, apparater og anlæg, som er omfattet af loven. Desuden kan hensynet til den offentlige sundhed med fordel udvides til at omfatte "sikkerhed og sundhed" generelt.

IT- og Telestyrelsen skal pointere, at lovens § 10 omfatter alle de typer af radioudstyr, teleterminaludstyr, elektriske og elektroniske apparater og fasteanlæg, som loven i øvrigt finder anvendelse på.

Endvidere skal IT- og Telestyrelsen bemærke, at § 10, stk. 3 i loven er implementeringen af artikel 7, stk. 2, i R&TTE-direktivet (1999/5/EF), og derfor kun vedrører radioudstyr og teleterminaludstyr. Den foreslåede ændringslov vedrører alene gennemførelsen af det nye EMC-direktiv. Arbejdstilsynet foreslag om også at medtage hensynet til den offentlige sikkerhed vil derfor ikke kunne medtages. IT- og Telestyrelsen vil imidlertid over Arbejdstilsynets forslag, når der i øvrigt måtte blive gennemført ændringer, der relaterer sig til R&TTE-direktivet

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

EDR anfører følgende bemærkninger:

1. § 2 a: Der er – i forhold til teksten i direktivet indført ”selv aktivt” 2 steder: ”og som kan tænkes selv aktivt at kunne fremkalde elektromagnetiske forstyrrelser”... Denne danske afvigelse kan få betydning for komponenter, der nok selv er passive, men som kan have stor indflydelse på de samlede EMC-forhold. For at have mulighed for at kunne regulere passive komponenter, der indgår i til eksempel kabel-TV netværk, bør ordlyden fra direktivet anvendes uændret.
2. § 2 a: Undtagelserne i direktivet artikel 1, stk. 2, litra c, bør indføres uændrede. Undtagelserne omfatter ikke-kommercielt radioudstyr beregnet til brug for radioamatører samt relaterede byggesæt.
3. § 3: Direktivteksten omtaler i artikel 4, stk. 3, at der skal træffes passende foranstaltninger til at undgå elektromagnetiske forstyrrelser. Dette mangler i den nye danske tekst under § 3 og bør indføres uændret.
4. § 5: Direktivteksten er forskellig fra den nye danske tekst: ”Radioudstyr, teleterminaludstyr, elektriske og elektroniske apparater og faste anlæg skal være konstrueret...”, mens de i henhold til direktivteksten skal være ”konstrueret og fremstillet...”. Dette er en væsentlig ordlyd, da beskyttelseskravet i bilag I skal dække apparaterne, sådan som de forefindes på markedet – konstrueret og fremstillet. Til eksempel kan overfladebehandling i fremstillingsprocessen væsentlig ændre på et apparat-kabinets skærmdæmpning.
5. § 5, stk. 1, underpunkt 1: Den nye tekst: ”andet radioudstyr, teleterminaludstyr, elektriske og elektroniske apparater og faste anlæg” bør være ”andet radioudstyr, teleterminaludstyr, elektriske og elektroniske apparater eller faste anlæg”. ”og” i opremsning skal være et ”eller”.
6. § 6 a, stk. 3: Er det hensigten, at de forventede regler vil dække direktivets krav til dokumentation i bilag IV ? Bilag IV er anderledes end de nuværende krav til for eksempel kravet om bevis for

overensstemmelse med de i givet fald helt eller delvist anvendte harmoniserede standarder.

7. Direktivet nævner i artikel 9, stk. 3, fabrikantens oplysningspligt vedrørende eventuelle særlige forholdsregler, der skal tages i forbindelse med apparatets samling, installering, vedligeholdelse eller anvendelse for at sikre, at det – når det tages i brug – er i overensstemmelse med beskyttelseskravene. Dette krav synes ikke at være med i den nye danske tekst. Det bør indføres.
8. Direktivet nævner i artikel 9, stk. 4, at apparater, der ikke opfylder beskyttelseskravene for boligområder, skal være ledsaget af en klar angivelse af denne begrænsning for anvendelsen, om nødvendigt også på emballagen. Dette krav synes ikke at være med i den nye danske tekst. Det bør indføres.
9. Direktivet nævner i artikel 9, stk. 5, at de oplysninger, der er nødvendige, for at apparatet kan anvendes efter hensigten, skal være angivet i den brugsanvisning, der ledsager apparatet. Dette krav synes ikke at være med i den nye danske tekst. Det bør indføres.

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

IT- og Telestyrelsen skal bemærke følgende til de enkelte punkter:

Ad. 1. Passive komponenter, der ikke i sig selv kan forstyrre eller lade sig forstyrre, er ikke som komponenter omfattet af forslaget til ændring af R&TTE-loven. Derimod vil de, når de bliver indbygget i for eksempel et fællesantenneanlæg, sammen med dette udgøre et fast anlæg, der som sådant vil være omfattet af R&TTE-loven, jf. den foreslåede § 2.

Det betyder, at der efter IT- og Telestyrelsens opfattelse ikke er tale om en afvigelse på dette punkt i forhold til det gældende direktiv. Det gældende direktiv omfatter ikke passive komponenter, og det nye EMC-direktiv finder heller ikke anvendelse på passive komponenter, jf. art. 1.

Ad. 2. Radioudstyr, der anvendes af radioamatører, og byggesæt til radioamatørbrug er ikke omfattet af R&TTE-lovgivningens regler, medmindre udstyret handles frit, jf. R&TTE-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 1, nr. 1 og 2. Undtagelserne fremgår således allerede af den gældende lovgivning

Ad. 3. IT- og Telestyrelsen har ikke fundet det nødvendigt at ændre loven på dette punkt. Såfremt brugen efter lovens § 3 på messer, udstillinger samt ved demonstrationer m.v. af radioudstyr, teleterminaludstyr og elektriske og elektroniske apparater skulle forårsage elektromagnetiske forstyrrelser på andre brugeres udstyr, vil IT- og Telestyrelsen anvende de almindelige tilsynsregler med henblik på at afhjælpe forstyrrelsen.

Ad. 4. IT- og Telestyrelsen er af den opfattelse, at det er tilstrækkeligt at angive, at det omhandlede udstyr, skal være ”skal være konstrueret...”, idet det væsentlige er, at udstyret, når det bliver markedsført, overholder de væsentlige krav i §§ 5 og 6, uanset hvorledes udstyret er fabrikeret.

Ad. 5. IT- og Telestyrelsen er ikke enig i EDR's synspunkt. Der er tale om oprensning af en række ligeværdige beskyttelsesobjekter, der både hver for sig

og sammen skal være beskyttet mod forstyrrelser. Der er ikke tale alternativer, som kunne begrunde et ”eller” i opremsningen i stedet for ”og”.

Ad. 6, 7, 8 og 9. De regler i direktivets bilagsdel og i artikel 9, som EDR peger på, vil være blandt de regler, der vil blive gennemført i den R&TTE-bekendtgørelse, som IT- og Telestyrelsen vil udstede i forbindelse med lovens ikrafttræden.

Sundhedsstyrelsen oplyser, at Sundhedsstyrelsen i nogle tilfælde er gjort opmærksom på placeringer af mobiltelefonantenner, hvor der er offentlig adgang, eller hvor brugere af ejendomme kan få adgang, og hvor der har været mulighed for at blive eksponeret for højere niveauer end de niveauer, der er fastsat af ICNIRP. Sundhedsstyrelsen anser det for vigtigt, at ophold helt tæt ved mobiltelefonantenner forebygges primært ved placering af antennerne, så offentligheden eller brugere af ejendomme ikke kan komme helt tæt på dem, eller som en nødløsning ved påbud om skiltning med oplysning om fare ved en given installation (mobiltelefonantenne).

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

IT- og Telestyrelsen skal bemærke hertil, at det foreliggende ændringslovforslag er en gennemførelse af det nye EMC-direktiv 2004/108/EF, og at ændringerne i R&TTE-loven alene drejer sig om de dele af loven, der relaterer sig til det gældende EMC-direktiv 89/336/EF. Det af Sundhedsstyrelsen påpegede forhold er omfattet af R&TTE-direktiv 1999/5/EF, hvis regler ikke er under ændring med det foreliggende lovforslag.

Det skal videre bemærkes, at de gældende regler til beskyttelse af den almene befolkning mod eventuel skadevirkning fra elektromagnetiske felter fra radiosendere betyder, at eksponeringen fra (eksempelvis) en mobiltelefonantenne ubetinget skal overholde de fælleseuropæiske grænseværdier alle steder, som den almene befolkning kan få lovlig og umiddelbar adgang til. De forhold, der omtales af Sundhedsstyrelsen, tyder umiddelbart på overtrædelser af de gældende regler på området. IT- og Telestyrelsen vil derfor tage kontakt til Sundhedsstyrelsen med henblik på at få undersøgt de pågældende forhold nærmere.

Søfartsstyrelsen (SFS) har bemærket, at betegnelsen "væsentlige krav" er slettet flere steder f.eks. i § 5, stk. 5, hvor IT- og Telestyrelsen har hjemmel til at fastsætte yderligere krav for særlige grupper af radioudstyr og teleterminaludstyr, når sådanne særskilt er fastsat af Europa Kommissionen. Betegnelsen "væsentlige krav" findes herefter kun i overskriften.

SFS bemærker endvidere, at det i høringsmailen og i de almindelige bemærkninger til lovforslaget er anført, at der indføres nye og bedre definitioner på en række af lovens begreber. En forbedret definition af begrebet "væsentlige krav" er også omtalt, men dette begreb ses ikke nærmere defineret.

SFS går i den forbindelse ud fra, at der ikke er sket ændringer i IT- og Telestyrelsens hjemmel til i Danmark at gennemføre "væsentlige krav" (essential requirements) som f.eks.:

"Commission Decision 2004/71/EC of 4. September 2003 on essential requirements relating to marine radio communication equipment which is intended to be used on non-SOLAS vessels and to participate in GMDSS".

SFS anfører, at denne beslutning netop omhandler "væsentlige krav" til radioudstyr i non-SOLAS skibe, for at sikre korrekt funktion i det specielle maritime miljø og opfylde alle operationelle GMDSS krav i en nødsituation med en høj grad af kvalitet. Den blev nødvendig efter vedtagelsen af EU's Marinedirektiv (96/98/EC), der kun omfatter SOLAS skibe. Radioudstyr i non-SOLAS skibe er omfattet af R&TTE direktivet.

IT- og Telestyrelsen skal bemærke hertil, at R&TTE-loven gennemfører både R&TTE-direktivet og EMC-direktivet. De væsentlige krav er forskellige i de to direktiver, hvilket bevirker, at det har været nødvendigt i loven at opregne de enkelte regler og samtidig angive for hvilke produkter, det pågældende væsentlige krav er gældende. Det vil efter IT- og Telestyrelsens opfattelse ikke lette forståelsen af reglerne, hvis der indsættes tre forskellige definitioner på væsentlige krav i loven, én vedrørende radioudstyr og teleterminaludstyr, én vedrørende elektriske og elektroniske apparater og én vedrørende faste anlæg. Dette er årsagen til, at der som under overskrifter i lovens kapitel 2 er angivet henholdsvis tekniske væsentlige krav for § 5 og administrative væsentlige krav for §§ 6-9.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Herudover bemærkes, at det foreliggende udkast til lovforslag er en gennemførelse af det nye EMC-direktiv 2004/108 EF, og at de foreslåede ændringer i R&TTE-loven alene relaterer sig hertil. Det af SFS påpegede problem er omfattet af regler, der relaterer sig til R&TTE-direktiv 1999/5 EF. Disse regler er ikke under ændring med det foreliggende lovforslag.

Specifikke væsentlige krav til udstyr, som det af Søfartsstyrelsen nævnte, er tidligere gennemført med hjemmel i R&TTE-lovens § 5, stk. 5, ved bestemmelser i R&TTE-bekendtgørelsen. R&TTE-lovens § 5, stk. 5, er ikke omfattet af ændringerne, og eventuelle fremtidige kommissionsbelutninger om specifikke væsentlige krav til andre udstyrstyper vil fortsat kunne gennemføres ved bekendtgørelse i henhold til § 5, stk. 5 i loven.

TEKNIQ har noteret, at IT- og Telestyrelsen skal fastsætte nærmere regler om kravene til teknisk dokumentation og om indholdet af den krævede dokumentation vedrørende faste anlæg efter lovforslagets § 6 a, stk. 3. *TEKNIQ* anmoder om at blive høringspart, når disse regler skal udarbejdes.

IT- og Telestyrelsen skal bemærke hertil, at reglerne vil blive gennemført i forbindelse med en ny R&TTE-bekendtgørelse. Denne bekendtgørelse vil før gennemførelsen blive udsendt i høring til den samme høringskreds, som har modtaget ændringslovforslaget i høring.